

Με την ευγενική χορηγία της **SIEMENS**

Όσο ταχύτερα, τόσο καλύτερα

7 Ιανουαρίου 2016

- Η εφαρμογή του προγράμματος προσαρμογής απαιτεί άμεσα διορθωτικές κινήσεις ώστε να επισπευθεί η επίτευξη των στόχων του. Η υλοποίηση του 3ου Μνημονίου το 2015 προέβλεπε, πέραν της επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων, την πληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών του δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα, ύψους €3,1 δισ., τη δημιουργία ταμειακού αποθέματος, ύψους €3,2 δισ. και ιδιωτικοποιήσεις ύψους €1,2 δισ. Λόγω καθυστερήσεων κανέναν από τους στόχους αυτούς δεν επετεύχθη, δεν έκλεισε η 1^η αξιολόγηση και, συνεπώς, δεν έχουν δοθεί στη χώρα οι δόσεις Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2015, ύψους €3,7 δισ. και €2 δισ. αντιστοίχως που θα καθιστούσαν δυνατές τις πληρωμές ληξιπρόθεσμων και την δημιουργία ταμειακού αποθέματος ως ανωτέρω. Οι καθυστερήσεις του 2015 θα πρέπει να καλυφθούν το 2016, για να παραμείνει το πρόγραμμα σε πορεία επιτυχούς υλοποίησης και να επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η υλοποίηση του προγράμματος προσαρμογής το 2016 προβάλλει, συνεπώς, ως αναγκαιότητα υψίστης σημασίας για την επαναφορά της χώρας στην κανονικότητα των αγορών και της ανάπτυξης. Η εφαρμογή του προϋπολογισμού προϋποθέτει €1,8 δισ. σε παρεμβάσεις στην κοινωνική ασφάλιση και €3,2 δισ. σε έσοδα από νέους φόρους. Η υλοποίηση του χρηματοδοτικού σχεδίου του 3ου Μνημονίου για το 2016, πέραν της εξυπηρέτησης του χρέους που απαιτεί επιπλέον €12,8 δισ. περίπου, περιλαμβάνει επίσης έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις €4,8 δισ., πληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών του δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα, ύψους €6,5 δισ. περίπου και τη δημιουργία ταμειακού αποθέματος €5,5 δισ. περίπου, αντισταθμιζόμενων έτσι των καθυστερήσεων που σημειώθηκαν το 2015. Υπάρχουν οι προϋποθέσεις το πρόγραμμα να εφαρμοσθεί ως έχει σχεδιασθεί. Οι πόροι της χρηματοδοτικής βοήθειας θα πρέπει, πέραν της εξυπηρέτησης του χρέους, να βοηθήσουν επιτέλους την ανάκαμψη της εγχώριας οικονομίας μέσω των ιδιωτικοποιήσεων και της αύξησης της ρευστότητας με την εξόφληση των χρεών του κράτους προς τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, που έχουν επιβαρυνθεί από τη φοροειδρωμή του 2016 και τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων. Τέλος, χωρίς τη δημιουργία ενός ταμειακού αποθέματος σεβαστού ύψους, το δημόσιο δεν θα διαθέτει την αξιοπιστία που απαιτείται ώστε να προσφύγει κάποια στιγμή στις αγορές. Συνεπώς, οι καθυστερήσεις θα πρέπει να εξαλειφθούν και το πρόγραμμα να υλοποιηθεί, ως έχει σχεδιασθεί, για να μπορέσει η χώρα να μπει επιτέλους σε έναν ενάρετο κύκλο αυτοδυναμίας και αυτοπεποίθησης, για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της χώρας και των ανθρώπων της.
- Ο δείκτης προσδοκίων των διευθυντών προμηθειών στη βιομηχανία (PMI) φαίνεται να σταθεροποιείται, όπως και η εμπιστοσύνη σε μεταποίηση, και το λιανικό εμπόριο την ώρα που η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις προοπτικές απασχόλησης συνεχίζει να υποχωρεί, η απομόλυνση και εκροή καταθέσεων συνεχίζονται και το λιανικό εμπόριο βρίσκεται σε μια αδύναμη σταθερότητα. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού συνεχίζει να εμφανίζει πλεονάσματα, που βασιζονται στη συγκράτηση των πληρωμών προς την αγορά και των επενδύσεων ως αντιστάθμιση σε αυξημένες δαπάνες και αδύναμα φορολογικά έσοδα, αν και η βελτίωση των εσόδων από φόρους περιουσίας και εισοδήματος έχει εδραιώσει μια τάση εξομάλυνσης.
- Η χρήση υπηρεσιών ΤΠΕ και ηλεκτρονικού εμπορίου από τις επιχειρήσεις παραμένει σχετικά χαμηλή, σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ο μεγάλος αριθμός μικρών επιχειρήσεων και νοικοκυριών, χωρίς πρόσβαση στο διαδίκτυο, αναδεικνύει ένα πιθανό έλλειμμα απαραίτητων δεξιοτήτων. Από την άλλη, η υψηλή φορολογία, τα τέλη πνευματικών δικαιωμάτων που επιβάλλονται σε εξοπλισμό ΤΠΕ (που μάλιστα σχεδιάζεται να επεκταθούν και στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές) καθώς και μια σειρά διαδικαστικά εμπόδια και νομικές αβεβαιότητες επιδεινώνουν τις επιπτώσεις της κρίσης και αθροιστικά μπορεί να ερμηνεύσουν την υστέρηση χρήσης πολύ γρήγορου internet καθώς και cloud computing. Η υποχώρηση των πωλήσεων μέσω διαδικτύου, αντίθετα με την Ευρώπη όπου συνεχίζεται η αυξητική τάση, μπορεί να ερμηνευτεί μόνο εξ αιτίας της εφαρμογής των capital controls και των επιπτώσεων τους.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

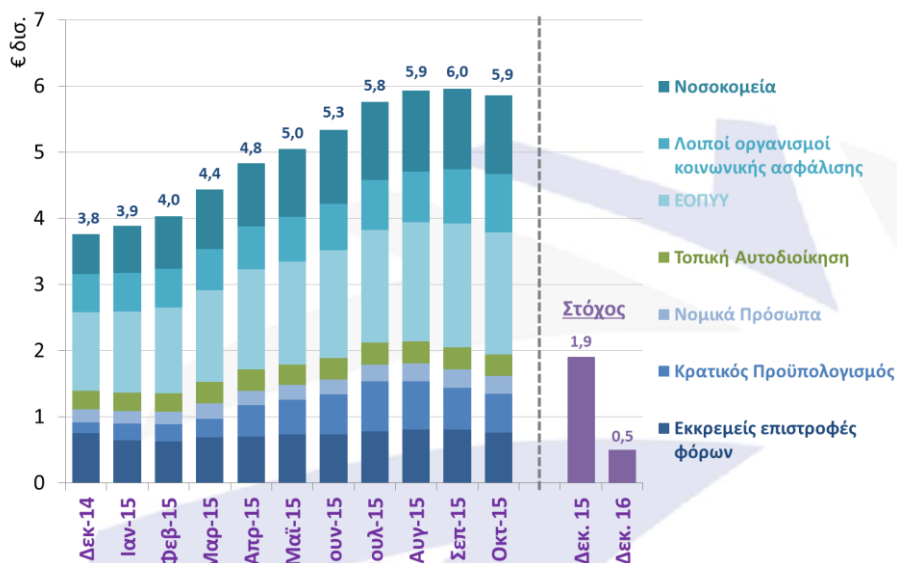
Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist
E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +302115006104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor
E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +302115006157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor
E: printsipas@sev.org.gr
T: +302115006176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Ληξιπρόθεσμες Οφειλές Δημοσίου προς τον Ιδιωτικό Τομέα (Υπουργείο Οικονομικών, Οκτ. 2015)

Το κόστος των καθυστερήσεων

Το 2015 έκλεισε με την οικονομία όρθια, με την κυβέρνηση να εφαρμόζει το 3ο Μνημόνιο και με μία συγκρατημένη αισιοδοξία ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε. Οι καθυστερήσεις, όμως, που σημειώθηκαν στην εφαρμογή του προγράμματος ήταν σημαντικές και ως εκ τούτου, το 2016 επιβαρύνεται πλέον με σημαντικά βάρη που απαιτούν εγρήγορση, συνειδητοποίηση της κρισιμότητας της κατάστασης και επίσπευση των προσπαθειών που καταβάλλονται. Η επίλυση του ασφαλιστικού, η αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων, η άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, η επιστροφή των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα είναι δράσεις κομβικής σημασίας για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και για την ανάκαμψη της ιδιωτικής οικονομίας με την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών, που θα δημιουργήσουν νέες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας και ισχυρότερες και ανταγωνιστικότερες επιχειρήσεις.

Μέρος της χρηματοδότησης στην περίοδο Αυγούστου-Δεκεμβρίου 2015 (Πίνακας 1) προοριζόταν για την αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων του δημοσίου, από €1,2 δισ. τον Ιούλιο σε €4,4 δισ. τον Δεκέμβριο και για τη μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα, κατά €3,1 δισ. (από €5,0 δισ. τον Ιούλιο σε €1,9 δισ. τον Δεκέμβριο, με την υπόθεση ότι δεν θα αυξηθούν περαιτέρω οι ληξιπρόθεσμες οφειλές στο μεσοδιάστημα). Προϋπόθεση για να αυξηθούν τα ταμειακά διαθέσιμα και να μειωθούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές ήταν, βεβαίως, να εκτελεσθεί πλήρως το πρόγραμμα χρηματοδότησης. Το πρόγραμμα αυτό, πέραν των χρημάτων που κατεβλήθησαν τον Αύγουστο 2015 (€13 δισ.) και των δόσεων Σεπτεμβρίου (2 δισ.) και Οκτωβρίου (€1 δισ.) που κατεβλήθησαν με καθυστέρηση τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο αντιστοίχως, προέβλεπε την καταβολή €3,7 δισ. τον Νοέμβριο και €2 δισ. τον Δεκέμβριο, δηλαδή €5,7 δισ. συνολικά, εάν η εφαρμογή των μέτρων του προγράμματος εξελισσόταν όπως είχε συμφωνηθεί. Συνεπώς, λόγω των εκλογών του Σεπτεμβρίου και των καθυστερήσεων στη λήψη μέτρων και ως εκ τούτου, έλλειψης χρηματοδοτικών πόρων ύψους €5,7 δισ., δεν κατέστη δυνατόν να αυξηθούν τα ταμειακά διαθέσιμα και να μειωθούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του δημοσίου, που θα απαιτούσαν €3,2 δισ. και €3,1 δισ. αντιστοίχως, δηλαδή €6,3 δισ. συνολικά. Κατά συνέπεια, οι πόροι που διετέθησαν στη χώρα την περίοδο Αυγ - Δεκ. 2015, ουσιαστικά κάλυψαν δημοσιονομικές ανάγκες και την εξυπηρέτηση του χρέους, για τα οποία είχαν προβλεφθεί €2,3 δισ. και €14,3 δισ. αντιστοίχως. Με την υπόθεση ότι τα χρήματα αυτά διετέθησαν, ως είχαν προγραμματισθεί, προκύπτει ότι τα ταμειακά διαθέσιμα του κράτους στο τέλος Δεκεμβρίου 2015 είναι grosso modo όσα ήσαν τον Ιούλιο του 2015 (€1,2 δισ.) ή και ακόμη μικρότερα (€0,6 δισ. κατά τις εκτιμήσεις μας), επηρεαζόμενα σε κάθε περίπτωση από την εκτέλεση του προϋπολογισμού, για την οποία δεν υπάρχουν τελικά στοιχεία και βεβαίως, δεν φαίνεται να έχουν γίνει καθαρές πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών στον ιδιωτικό τομέα, που δοκιμάζεται από την φοροκαταιγίδα και την στενότητα στην αγορά, λόγω περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι με βάση τα δημοσιευμένα στοιχεία, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του δημοσίου σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης αυξήθηκαν το 2015, από €3008 εκατ. τον Δεκέμβριο του 2014 σε €4972 εκατ. τον Ιούλιο και €5100 εκατ. τον Οκτώβριο (τελευταίο διαθέσιμο στοιχείο). Στην περίοδο Ιουλίου-Οκτωβρίου υπήρξαν, σύμφωνα με δημοσιεύσεις στον τύπο, πληρωμές ληξιπρόθεσμων ύψους €450 εκατ. περίπου, που αντισταθμίσθηκαν όμως από συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων, με αποτέλεσμα το υπόλοιπο να παραμένει σχεδόν αμετάβλητο. Υπάρχουν επίσης και €758 εκατ. επιστροφές φόρων σε εκκρεμότητα τον Οκτώβριο 2015, χωρίς να έχουν αυξηθεί στη διάρκεια του 10μήνου, που αντιπροσωπεύουν το σύνηθες επίπεδο εισροών-εκροών στη λειτουργία του φοροεισπρακτικού μηχανισμού, αν και θα έπρεπε το ποσό αυτό να είχε συμπιεσθεί στο ελάχιστο δυνατό, δεδομένης της στενότητας πόρων στην αγορά. Σε κάθε περίπτωση, το 3ο Μνημόνιο προέβλεπε (στο σχέδιο χρηματοδότησης Αυγ 2015 - Αυγ 2018,) την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών ύψους €7 δισ. μέχρι το α' τρίμηνο του 2017, εκ των οποίων €3,1 δισ. εντός του 2015, €3,4 δισ. το 2016 και €0,7 δισ. το 2017.

Τα καλά νέα και το στοίχημα για το 2016 είναι ότι, εάν επιταχυνθεί η υλοποίηση των συμφωνηθέντων, όπως και αναμένεται, τότε η χρηματοδότηση κατά το 2016 από τους θεσμούς, μπορεί να ανέλθει από περίπου €13 δισ., όπως έχει προγραμματισθεί, σε €17-18 δισ. Το

Πίνακας 1: Πορεία υλοποίησης χρηματοδοτικού προγράμματος 3ου Μνημονίου Αυγ - Δεκ 2015

(ΕΕ, [Assessment of Greece's financing needs](#), Αυγ. 2015, Υπουργείο Οικονομικών, Προϋπολογισμός 2016)

	Αυγ. - Δεκ. 2015		2016	
	Πρόγραμμα	Πραγματοποίηση	Πρόγραμμα	Προσαρμογή
A. Χρηματοδοτικές ανάγκες	45,6	16,0	17,9	24,8
Εξυπηρέτηση χρέους	14,3	14,3	12,8	12,8
Πληρωμή ληξιπρόθεσμων	3,1	0,0	3,4	6,5
Ταμειακά διαθέσιμα	3,2	-0,6	1,7	5,5
Ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών	25,0	2,3	0,0	0,0
B. Χρηματοδοτικοί πόροι	-1,1	-2,3	4,1	6,6
Πρωτογενές πλεόνασμα (+)	-2,3	-2,3	-0,2	-0,2
Ιδιωτικοποιήσεις	1,2	0,0	3,6	4,8
Κέρδη Ευρωσυστήματος	0,0	0,0	0,7	2,0
Γ. Χρηματοδότηση (Α-Β)	46,7	18,3	13,8**	18,2
Για δημόσιο	21,7	16,0		
Δόση Αυγούστου	13,0	13,0		
Δόση Σεπτεμβρίου	2,0	2,0 (Νοε.)		
Δόση Οκτωβρίου	1,0	1,0 (Δεκ.)		
Δόση Νοεμβρίου	3,7	0,0 (εκκρεμεί)		
Δόση Δεκεμβρίου	2,0	0,0 (εκκρεμεί)		
Για τράπεζες	25,0	2,3		
Δόση Αυγούστου	10,0	0,0		
Δόση Οκτωβρίου	15,0	2,3*(Νοε.)		
Δ. Ταμειακά διαθέσιμα (τέλος περιόδου)	4,4	0,6	6,1	6,1
Ε. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις (τέλος περιόδου)	1,9**	5,1 (Οκτ.)	0,5	0,5

* Μετά την επικείμενη επιστροφή €3 δισ. περίπου από την Εθνική Τράπεζα στο ΤΧΣ λόγω πώλησης της Finance Bank (σύνολο ανακεφαλαιοποίησης τραπεζών: €5,3 δισ.)

** Προβλέπονται ανά τρίμηνο: Α' Τριμ.: €4,3 δισ. , Β' Τριμ.: €4,6 δισ. , Γ' Τριμ.: €3,9 δισ. , Δ' Τριμ.: €1,0 δισ.

Πίνακας 2: Ελάχιστη χρηματοδότηση, 2016

(ΕΕ, [Assessment of Greece's financing needs](#), Αυγ. 2015, Υπουργείο Οικονομικών, Προϋπολογισμός 2016)

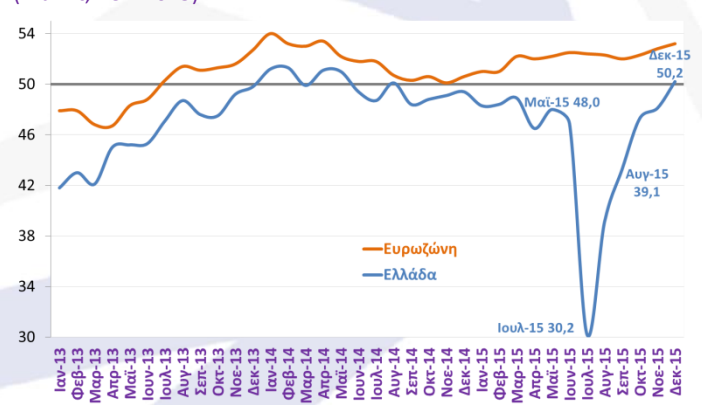
	2016	2016			
		A'	B'	Γ'	Δ'
		Τρίμηνο	Τρίμηνο	Τρίμηνο	Τρίμηνο
Εξυπηρέτηση χρέους	12,8	3,9	2,4	5,2	1,3
εκ των οποίων:					
ΔΝΤ	3,8	1,5	0,9	1,0	0,4
Ευρωσύστημα	3,4	0,1	0,2	2,9	0,2
Ομόλογα	1,8	0,7	0,5	0,4	0,2
Πρωτογενές πλεόνασμα(+)*	-0,2	1,9	0,7	1,2	-4,0
Ελάχιστη χρηματοδότηση	13,0	2,0	1,7	4,0	5,3
Ιδιωτικοποιήσεις	4,8**	1,2	1,2	1,2	1,2
Χρηματοδότηση	8,2	0,8	0,5	2,8	4,1

* Πρωτογενές πλεόνασμα (+) προϋπολογισμού: € 0,9 δισ.

** Ιδιωτικοποιήσεις 2015 και 2016: €1,2 δισ. και 3,6 δισ. αντιστοίχως

Διάγραμμα 1: PMI

(Markit, Δεκ. 2015)

ποσόν αυτό θα επιτρέψει τη δημιουργία ταμειακών διαθεσίμων στα επιθυμητά επίπεδα (γύρω στα €5 δισ.) και βεβαίως την εξόφληση όλων σχεδόν των ληξιπρόθεσμων οφειλών (γύρω στα €7δισ.). Βέβαια, το χρηματοδοτικό πρόγραμμα απαιτεί την εισροή και εσόδων από τις ιδιωτικοποιήσεις ύψους €4,8 δισ. (€1,2 δισ. μεταφερόμενο από το 2015 και €3,6 δισ. σύμφωνα με το πρόγραμμα του 2016). Άνευ των εισροών αυτών θα υπάρξουν ανάλογες δυσκολίες στην καταβολή των ληξιπρόθεσμων προς τον ιδιωτικό τομέα και τη συσσώρευση ταμειακών διαθεσίμων σε επιθυμητά επίπεδα.

Σημειώνεται ότι, οι ιδιωτικοποιήσεις που βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο ωρίμανσης αναμένεται να δημιουργήσουν έσοδα €3,5 δισ. περίπου αν και είναι εξαιρετικά δύσκολος ο επιμερισμός των εσόδων αυτών χρονικά. Οι ιδιωτικοποιήσεις αυτές είναι τα 14 αεροδρόμια, ο ΟΛΠ, το Ελ. Βενιζέλος, το Ελληνικό, ο Αστέρας Βουλαγαμένης, η ΤΡΑΙΝΟΣΕ, η ΔΕΣΦΑ, ο ΟΛΘ, τα 52 υδατοδρόμια κλπ.

Στον Πίνακα 2, εμφανίζονται τα ποσά της ελάχιστης χρηματοδότησης το 2016 ανά τρίμηνο που απαιτούνται για να μπορεί η χώρα να λειτουργήσει στοιχειωδώς (εξυπηρέτηση χρέους και κάλυψη πρωτογενούς δημοσιονομικού στόχου). Συνεπώς, οι ιδιωτικοποιήσεις προβάλλουν ως το μεγάλο ζητούμενο το 2016. Χωρίς τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις, η χώρα θα βρεθεί είτε σε αδυναμία πληρωμών, με όχι και τόσο θετικές επιπτώσεις για την οικονομία, είτε σε αδυναμία μείωσης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα και/ή σε αδυναμία συσσώρευσης ταμειακών διαθεσίμων στο επιθυμητό επίπεδο. Σημειώνεται ότι, το επίπεδο αυτό ορίζεται σε €8 δισ. στο τέλος του προγράμματος (Αυγ 2018), έτσι ώστε να μπορεί το ελληνικό δημόσιο να προσφύγει με αξιώσεις στις αγορές για δανεισμό, έχοντας «αποτοξινωθεί» από τις δόσεις του χρηματοδοτικού προγράμματος προσαρμογής. Σημειώνεται επίσης ότι, το ποσόν αυτό συμπεριλαμβάνει και €770 εκατ. που το ελληνικό δημόσιο απέσυρε τον Μάιο του 2015 για εξυπηρέτηση χρέους, από τον καταθετικό λογαριασμό σε SDR που διέθετε στο ΔΝΤ.

Συμπερασματικά, στο 2016 υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες να ενισχυθεί η οικονομική δραστηριότητα με την παροχή σημαντικής ρευστότητας από το κράτος προς την ιδιωτική οικονομία. Απαραίτητη προϋπόθεση πάντως παραμένει η απαρτέγκλιτη υλοποίηση του προϋπολογισμού το 2016, καθώς και του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που περιλαμβάνονται στο 3ο Μνημόνιο. Σε διαφορετική περίπτωση, το 2016 θα αποδειχθεί annus horribilis για τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους, καθώς θα συνεχισθεί η συμπίεση του διαθέσιμου εισοδήματος λόγω υπερφορολόγησης, χωρίς την ελάφρυνση που θα επέφερε η εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα.

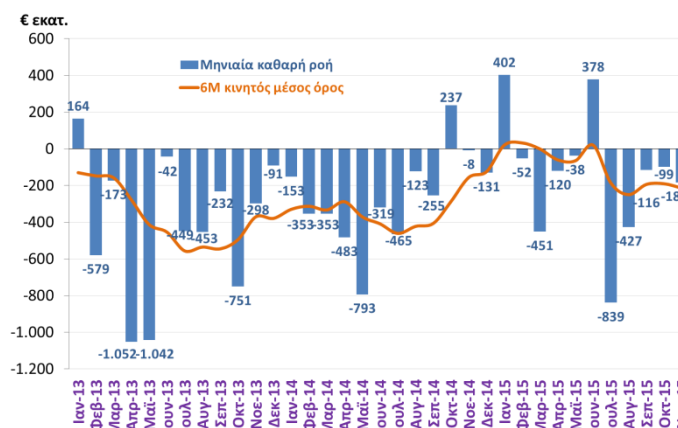
Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις

PMI και δείκτης οικονομικής εμπιστοσύνης: Σε επίπεδο οριακά πάνω από τις 50 μονάδες διαμορφώθηκε ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση τον Δεκέμβριο του 2015 (στις 50,2 μονάδες από 48,1 μονάδες τον προηγούμενο μήνα), κλείνοντας μια περίοδο συνεχούς επιδείνωσης, που ξεκίνησε από τον Σεπτέμβριο του 2014 (Διάγραμμα 1). Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των επιχειρήσεων, λόγω της χαλάρωσης των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, χωρίς ταυτόχρονη βελτίωση των νέων παραγγελιών, οι οποίες συνεχίζουν να υποχωρούν, γεγονός που αποδίδεται στην έλλειψη ρευστότητας στην αγορά. Υποχώρηση κατέγραψαν επίσης οι νέες παραγγελίες εξαγωγών, ωστόσο, ο ρυθμός συρρίκνωσης ήταν σημαντικά ασθενέστερος σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Παράλληλα ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι, για πρώτη φορά μετά από 8 συνεχόμενους μήνες υποχώρησης καταγράφηκε μικρή αύξηση στον αριθμό των εργαζομένων ενώ, παρά τη μείωση των νέων παραγγελιών, σημειώθηκε αύξηση της παραγωγής. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν θετικές ενδείξεις για την ανάκαμψη της μεταποίησης, η οποία όμως εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες, που μπορεί να ανατρέψουν την πρόοδο που σημειώνεται. Ο δείκτης οικονομικής εμπιστοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βελτιώθηκε ελαφρά τον Δεκέμβριο 2015, σε 87,1 από 86,5 το Νοέμβριο λόγω της βελτίωσης της εμπιστοσύνης σε μεταποίηση, εμπόριο και στα νοικοκυριά. Τα στοιχεία για την εμπιστοσύνη στη μεταποίηση για τον Δεκέμβριο δείχνουν μια ενίσχυση λόγω της πολύ μεγάλης βελτίωσης του βιβλίου παραγγελιών εξαγωγών και των προσδοκιών απασχόλησης

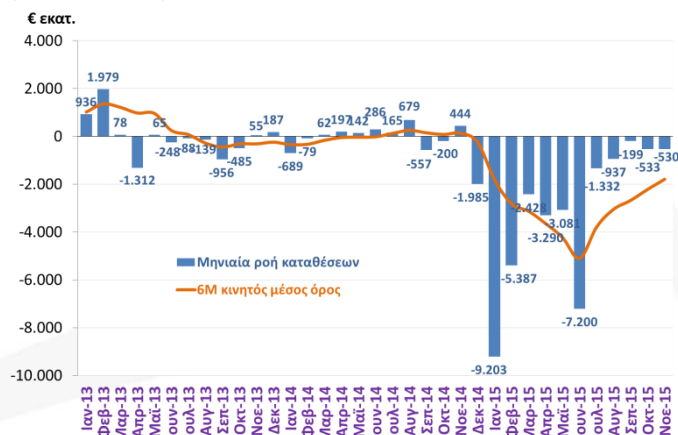
Διάγραμμα 2: Εμπιστοσύνη μεταποίησης – βιβλίο παραγγελιών εξαγωγών και προσδοκίες απασχόλησης (Ευρ. Επιτροπή, Δεκ. 2015)

Διάγραμμα 3: Καθαρή ροή χρηματοδότησης μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων (ΤτΕ, Νοε. 2015)

Διάγραμμα 4: Ροή καταθέσεων νοικοκυριών (ΤτΕ, Νοε. 2015)

(Διάγραμμα 2). Αντίστοιχα, η βελτίωση στο λιανικό εμπόριο συνοδεύεται και αυτή με τη σημαντική βελτίωση των προσδοκιών απασχόλησης. Αντίθετα, οι προσδοκίες απασχόλησης στις υπηρεσίες υποχώρησαν λίγο. Στις κατασκευές η βελτίωση των προσδοκιών απασχόλησης δεν ήταν αρκετή να αντισταθμίσει την υποχώρηση στο βιβλίο παραγγελιών. Τέλος, ελαφρά πιο αισιόδοξοι εμφανίζονται οι καταναλωτές, λόγω της σημαντικής υποχώρησης των πληθωριστικών προσδοκιών, την ώρα που οι εκτιμήσεις τους για την ανεργία και τις γενικές οικονομικές συνθήκες συνεχίζουν μια ήπια επιδείνωση

Τραπεζική χρηματοδότηση και καταθέσεις: Νέα μείωση σημείωσε τον Νοέμβριο του 2015 η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα (Διάγραμμα 2), ενώ συνεχίστηκε η εκροή καταθέσεων των νοικοκυριών (Διάγραμμα 3). Ειδικότερα, η χρηματοδότηση προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα συρρικνώθηκε κατά -2,2%. Η μηνιαία καθαρή ροή της συνολικής χρηματοδότησης ήταν αρνητική, κατά €458 εκατ., έναντι αρνητικής καθαρής ροής €412 εκατ. τον προηγούμενο μήνα, ενώ η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ήταν αρνητική κατά €183 εκατ. (-1,8%). Αναφορικά με τις καταθέσεις, τον Νοέμβριο του 2015 υποχώρησαν, κατά €178 εκατ., καταγράφοντας χαμηλό 12,5 ετών. Η μείωση οφείλεται κυρίως στην εκροή καταθέσεων των νοικοκυριών κατά €530 εκατ. Αντίθετα οι καταθέσεις των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων παρουσίασαν θετική ροή κατά €129 εκατ., πιθανώς ως αποτέλεσμα της αυξημένης χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών, λόγω των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων. Σημειώνεται ότι από τον Δεκέμβριο του 2014 η εκροή των καταθέσεων έχει φτάσει στα €40 δισ. περίπου.

Εκτέλεση προϋπολογισμού: Όπως είχε φανεί και από τα προσωρινά στοιχεία, το πρωτογενές αποτέλεσμα της κεντρικής κυβέρνησης συνεχίζει να είναι υψηλό ανατακτώντας κυρίως τη συγκράτηση δαπανών όπως από τη πληρωμή οφειλών και των εκταμιεύσεων του ΠΔΕ. Έτσι, υπεραντισταθμίζονται οι υστερήσεις στα έσοδα και οι (ελαφρές) αυξήσεις στις δαπάνες για μισθούς και συντάξεις της κεντρικής κυβέρνησης (Πίνακας 3). Όμως, η υστέρηση εσόδων τους τελευταίους μήνες υποχωρεί καθώς η καλή πορεία των εσόδων από φόρους περιουσίας (Διάγραμμα 5) συνεχίστηκε, όπως επιβεβαιώνουν τα αναλυτικά στοιχεία της κεντρικής κυβέρνησης για το μήνα Νοέμβριο, αν και αποδυναμωμένη καθώς το πρώτο κύμα εφάπαξ πληρωμών ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο. Η υστέρηση όμως με το 2014 παραμένει καθώς έχουν εισπραχθεί €2,64 δισ. αντί €3,04 δισ. το 2014 αν και τα ποσά αυτά δεν είναι συγκρίσιμα καθώς το 2014 εισπράχθηκαν ακόμα €1,25 δισ. από το ΕΕΤΗΔΕ ενώ επιπλέον οι εισπράξεις από τον ΕΝΦΙΑ δεν ήταν κατανομημένες ομοιόμορφα στα οικονομικά έτη. Επίσης, σχετικά καλή ήταν και η πορεία των εσόδων από φόρο εισοδήματος τον Νοέμβριο, αν και εδώ η υστέρηση παραμένει για το 11-μηνο (€10,9 δισ. αντί €11,1 δισ. πέρυσι). Οι δαπάνες του ΠΔΕ συνεχίζουν την επιτάχυνση, συρρικνώνοντας τη διαφορά με πέρυσι με γρήγορους ρυθμούς, ανερχόμενες πλέον σε €3,7 δισ. (€4,5 δισ. πέρυσι, Διάγραμμα 6) καθώς πλησιάζει ο Δεκέμβριος στον οποίον τιμολογούνται συνήθως τα περισσότερα έργα. Αντίστοιχα, μια σχετική συγκράτηση των δαπανών για μισθούς και συντάξεις προκύπτει κυρίως από τη συγκράτηση μισθών.

Ληξιπρόθεσμες οφειλές: Παρά τη θετική πορεία των εσόδων τον Νοέμβριο του 2015, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές παρουσίασαν σημαντική αύξηση κατά €1.453 εκατ. Από τις αρχές του έτους μέχρι και τον Νοέμβριο, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές, εκτοξεύτηκαν στα €11,8 δισ., ενώ αν προστεθούν παλαιές ληξιπρόθεσμες οφειλές μέχρι το τέλος του 2014, τότε το συνολικό ποσό διαμορφώνεται στα €83,6 δισ. (Διάγραμμα 7). Πάντως, σε ανακοίνωσή του το Υπουργείο Οικονομικών σημειώνει ότι η αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών τον Νοέμβριο του 2015 οφείλεται κυρίως σε δύο περιπτώσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά σε ληξιπρόθεσμες οφειλές ύψους €790 εκατ. οφειλέτη της κατηγορίας «Δημοσίων – Δημοτικών Επιχειρήσεων» και η δεύτερη σε οφειλές ύψους €580 εκατ. οφειλέτη της κατηγορίας «Πτωχών». Οι συνολικές εισπράξεις κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Νοεμβρίου ανήλθαν στα €3,3 δισ. από τα οποία τα €1,5 αφορούν εισπράξεις έναντι του παλαιού ληξιπρόθεσμου χρέους (€71,8 δισ.) με τον ετήσιο στόχο να φτάνει στα €1,7 δισ.

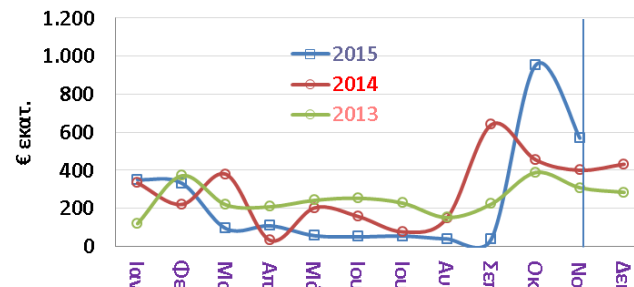
Την ίδια ώρα οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του κράτους προς τον ιδιωτικό τομέα για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η γραφειοκρατική διαδικασία και που εντάσσονται στις κατηγορίες οφειλών που αποτυπώνει το υπουργείο, έχουν σταθεροποιηθεί στα €5 δισ. μετά το καλοκαίρι

Πίνακας 3: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού

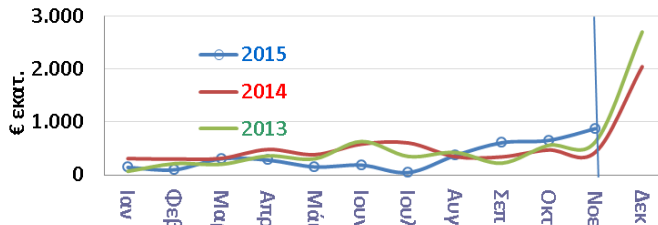
(Υπ. Οικ., Νοε. 2015)

Στοιχεία Υπ. Οικονομικών	Ιανουάριος - Νοέμβριος			
	2014	2015	% μεταβολή	€ εκατ μεταβολή
Έσοδα				
Φόροι	35.703	34.037	-4,7%	-1.666
Φόροι εισοδήματος	11.123	10.931	-1,7%	-192
ΦΠΑ	12.621	12.488	-1,1%	-133
Φόροι κατανάλωσης	6.944	6.949	0,1%	5
Φόροι ΠΟΕ	2.288	2.033	-11,1%	-255
Δαπάνες				
Πρωτογενείς δαπάνες τ.π.	33.825	31.452	-7,0%	-2.373
Αποδοχές κεντρ. Διοίκησης & νοσοκομείων	11.246	11.297	0,5%	51
Συντάξεις Δημ. υπαλλήλων	5.583	5.819	4,2%	236
Παλιές οφειλές νοσοκομείων & λουτρές επιχορηγήσεις	2.273	1.626	-28,5%	-647
Επιχορηγήσεις ΟΚΑ	10.187	10.437	2,5%	250
Εσοδα ΠΔΕ	4.154	3.906	-6,0%	-248
Δαπάνες ΠΔΕ	4.548	3.696	-18,7%	-852
Πρωτογενές αποτέλεσμα (με ΤΧΣ, ΑΝΦΑ/ΣΜΡ, από κρεμοπο υφρέα)	3.556	4.339	22,0%	783

Διάγραμμα 5: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού, έσοδα από φόρους περιουσίας (Υπ. Οικ., Νοε. 2015)

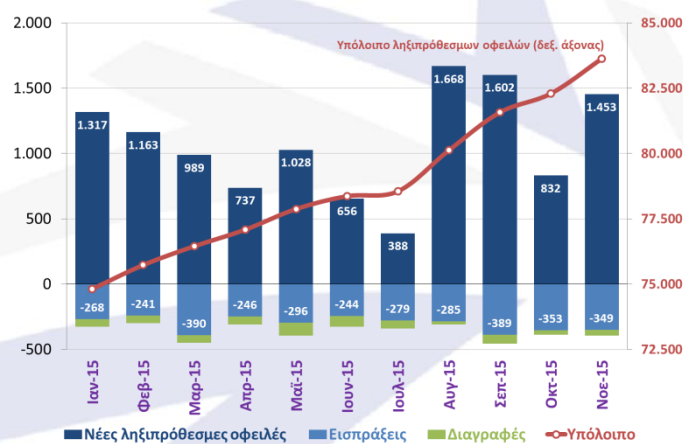

Διάγραμμα 6: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού, δαπάνες ΠΔΕ (Υπ. Οικ., Νοε. 2015)

Διάγραμμα 7: Ληξιπρόθεσμες οφειλές, εισπράξεις, διαγραφές ιδιωτών στην εφορία (σε € εκατ.)

(Υπουργείο Οικονομικών, Νοε. 2015)

(Διάγραμμα πρώτης σελίδας) ενώ οι εκκρεμείς επιστροφές φόρων εμφανίζουν ελαφρά υποχώρηση (Διάγραμμα 8).

Λιανικές πωλήσεις: Στο -2,5% περιορίστηκε η μείωση του δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο τον Οκτώβριο του 2015, από -3,3% τον προηγούμενο μήνα, καταγράφοντας πώση για 5ο συνεχόμενο μήνα. Ο γενικός δείκτης όγκου, χωρίς τα καύσιμα και τα λιπαντικά αυτοκινήτων παρουσίασε οριακή μεταβολή (-0,6%), ενώ αύξηση σημειώθηκε στα τρόφιμα – ποτά – καπνό (+1,7%), στην ένδυση – υπόδηση (+5,9%) και στα βιβλία – χαρτικά – είδη δώρων (+9,3%). Συνολικά, κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2015, ο γενικός δείκτης όγκου παρουσιάζει μείωση -1,4%, ενώ ο γενικός δείκτης, χωρίς τα καύσιμα και τα λιπαντικά υποχωρεί κατά -0,3% (Διάγραμμα 9).

Δείκτης τιμών παραγωγού στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες: Μείωση -8,5% σημείωσε ο γενικός δείκτης τιμών παραγωγού στη βιομηχανία τον Νοέμβριο του 2015, ως αποτέλεσμα κυρίως της υποχώρησης των τιμών παραγωγού στον κλάδο παραγωγής και διύλισης πετρελαίου (-26,9% στην εγχώρια αγορά και -35,4% στην εξωτερική αγορά). Στις υπηρεσίες, οι δείκτες τιμών παραγωγού το Γ' 3μηνο του 2015 σημείωσαν πτώση στους περισσότερους κλάδους. Ενδεικτικά, οι τιμές παραγωγού στις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών υποχώρησαν κατά -5,2%, των οδικών μεταφορών κατά -1,5%, της παροχής συμβουλών διαχείρισης κατά -5,1% και των αρχιτεκτόνων κατά -4,5%. Αντίθετα, άνοδο εμφάνισαν οι τιμές παραγωγού στους κλάδους τηλεπικοινωνιών (+5,9%), θαλάσσιων μεταφορών (6,1%) και παροχής προστασίας και έρευνας (6,3%).

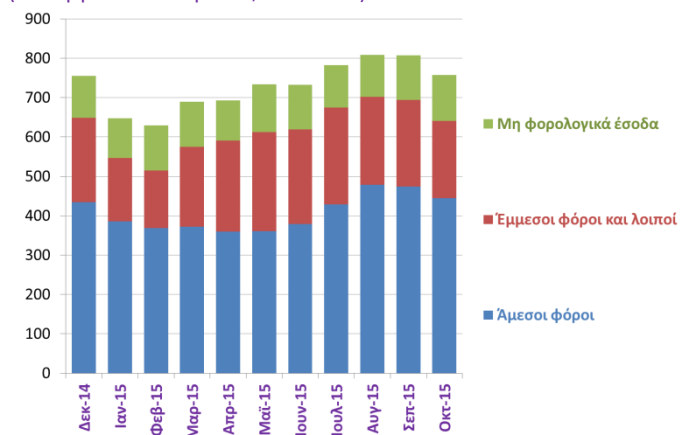
Οικονομικοί λογαριασμοί Γεωργίας: Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των Οικονομικών Λογαριασμών Γεωργίας, για το έτος 2014, που ανακοίνωσε η ΕΛΣΤΑΤ, η αξία της γεωργικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 0,65% στα €10,6 δισ. Ειδικότερα, σε ονομαστικούς όρους, η ακαθάριστη προσιθέμενη αξία ενιαχύθηκε κατά +1,97% σε σύγκριση με το 2013, το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας παρουσίασε μείωση -4,78%, ενώ το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα αυξήθηκε κατά +4,6%.

Χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ από επιχειρήσεις στην Ελλάδα – μια ποσοτική και ποιοτική αποτίμηση

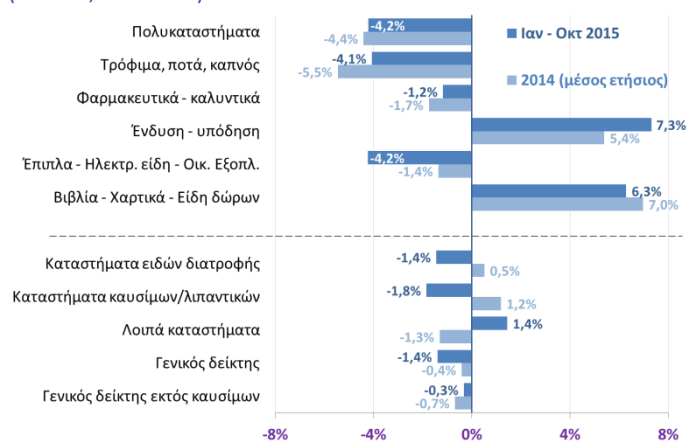
Η έκδοση από την ΕΛΣΤΑΤ της «Έρευνας Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης Επικοινωνίας και Ηλεκτρονικού Εμπορίου για Επιχειρήσεις:2015» καταγράφει ότι το 88,4% χρησιμοποιούν Η/Υ ή /και pda και έξυπνα τηλέφωνα, πρόσβαση στο διαδίκτυο έχει το 87,15% των επιχειρήσεων και δική τους ιστοσελίδα έχει το 60,57%. Η έρευνα βρίσκει ότι το 55,36% έχει συμβόλαιο με μέγιστη προβλεπόμενη ταχύτητα download 10 Mbit/s έως 30 Mbit/s. Για το έτος 2015 η έρευνα βρίσκει ότι το 44,31% των εργαζόμενων κάνει χρήση Η/Υ στην εργασία του και το 38,35% έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Σχετικά έχει ενδιαφέρον να γίνει μια σύγκριση με τα χαρακτηριστικά πρόσβασης των επιχειρήσεων στο διαδίκτυο (μέσω broadband). Το Διάγραμμα 10 μας δείχνει μια υστέρηση στο ποσοστό των επιχειρήσεων στην Ελλάδα που έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο (85% αντί 96% στη ζώνη του ευρώ), η οποία πρέπει να σταθμιστεί όμως για τον μεγάλο αριθμό μικρών επιχειρήσεων στην Ελλάδα (Δελτίο 18/6/2015). Πράγματι, το ποσοστό των επιχειρήσεων που έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο στις μεγάλες επιχειρήσεις δεν διαφέρει από τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ (η απόκλιση είναι στα όρια του στατιστικού λάθους) ενώ στις μικρές επιχειρήσεις το ποσοστό είναι σημαντικά μικρότερο και της τάξης μεγέθους που έχει η συνολική υστέρηση –γεγονός που σημαίνει ότι, η υστέρηση των Ελληνικών επιχειρήσεων σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στο διαδίκτυο οφείλεται στη χαμηλή σχετικά πρόσβαση που έχουν οι πολλές μικρές επιχειρήσεις.

Η ύπαρξη ενός αρκετά μεγάλου αριθμού μικρών επιχειρήσεων, που δεν έχει καθόλου πρόσβαση, μπορεί να ερμηνεύει και μέρος της διαμόρφωσης του Διαγράμματος 11. Βλέπουμε ότι σε όλα τα μεγέθη (ανάλογα με τον αριθμό εργαζομένων) επιχειρήσεων μεγάλος αριθμός, αναλογικά με τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ, διαθέτει σύνδεση με ταχύτητα download σύμφωνα με το συμβόλαιο 10 Mbit/s έως 30 Mbit/s. Μέρος αυτής της συγκέντρωσης «στις μέσες-χαμηλές ταχύτητες» μπορεί να προκύπτει από τη σχετική αδυναμία της διείσδυσης πολύ υψηλών ταχυτήτων. Όμως μέρος επίσης από τη σχετικά μικρή χρήση αργών προσβάσεων –ενδέχεται δηλαδή στην Ευρώπη να υπάρχουν πολλές μικρές επιχειρήσεις που έχουν πρόσβαση αν και πολύ αργή (για περιστασιακή χρήση) και οι οποίες

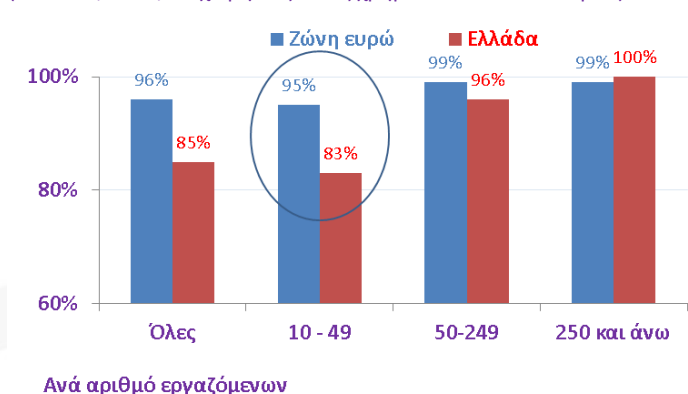
Διάγραμμα 8: Εκκρεμείς Επιστροφές Φόρων
(Υπουργείο Οικονομικών, Οκτ. 2015)

Διάγραμμα 9: Μεταβολή δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο
(ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2015)

Διάγραμμα 10: Ποσοστό επιχειρήσεων που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω broadband ανά μέγεθος (αριθμό εργαζομένων)
(Eurostat, 2015, επιχειρήσεις εκτός χρηματοπιστωτικού τομέα)

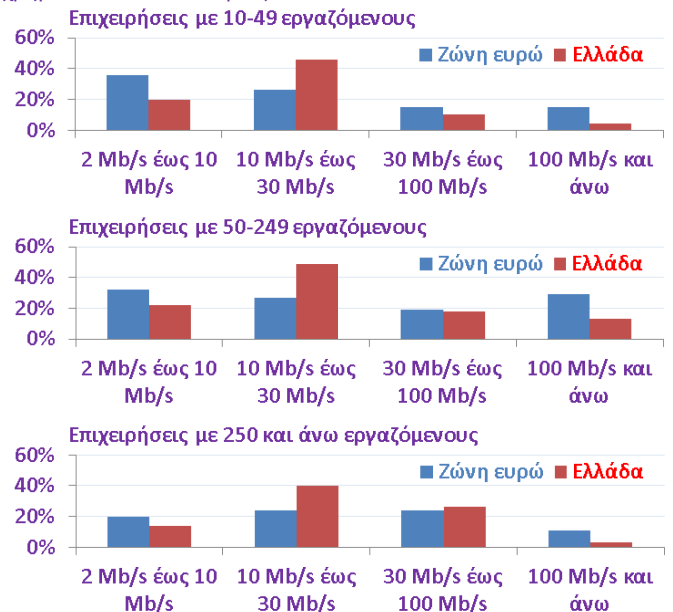
στην Ελλάδα δεν έχουν καθόλου πρόσβαση. Το γεγονός ότι, πολλές μικρές επιχειρήσεις είναι οικογενειακές καθώς και το Διάγραμμα 12 που δείχνει ότι, ιδιαίτερα μεγάλο μέρος των νοικοκυριών στην Ελλάδα δεν έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, λόγω έλλειψης των απαραίτητων δεξιοτήτων, θέτει δύο κρίσιμα ερωτήματα πολιτικής: πρώτον, υπάρχουν περιθώρια ενίσχυσης της πρόσβασης στο διαδίκτυο ανάμεσα στις μικρότερες επιχειρήσεις με την υποστήριξη της εκμάθησης των απαραίτητων δεξιοτήτων; δεύτερον, η γήρανση του πληθυσμού επιβαρύνει τη δυνατότητα εκμάθησης νέων τεχνολογιών (ενδεικτικά, στα νοικοκυριά χωρίς εξαρτώμενα τέκνα η έλλειψη δεξιοτήτων επιβαρύνει την αδυναμία πρόσβασης);

Ενδεικτικά, σε ό,τι αφορά την κινητή σύνδεση, η υψηλή φορολόγησή της με έμμεσους φόρους (ΦΠΑ και ειδικό τέλος) στη χώρα μας φτάνει στο 45% αντί 23% που είναι ο μέσος όρος στην Ευρώπη. Οι υψηλές επιβαρύνσεις στη χρήση ΤΠΕ δεν εκλογικεύονται όσο περνάει ο χρόνος, το αντίθετο: Ενδεικτικά, αυτή την περίοδο σχεδιάζεται η επιβολή τέλους (αμοιβής πνευματικών δικαιωμάτων) σε ποσοστό 2% επί της αξίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών, που εισάγονται ή κατασκευάζονται στη χώρα. Με αυτή την πρόταση επιχειρείται η «προς το δυσμενέστερο για τον καταναλωτή» εξίσωση των Η/Υ με άλλες συσκευές, τελείως όμως διαφορετικές από τους Η/Υ, οι οποίες είναι μέσα αποθήκευσης και αναπαραγωγής, και για τις οποίες ήδη επιβάλλονται (αμφισβητήσιμα και πάλι) τέλη, όπως είναι π.χ. τα USB sticks επί των οποίων ήδη επιβάλλεται τέλος 6% ή ακόμα τα φωτοαντιγραφικά μηχανήματα (4%). Τα εμπόδια όμως δεν είναι μόνο φορολογικά. Ενδεικτικά, παρόλο που υπάρχει πλέον σχετική νομοθετική πρόβλεψη, φόβοι για θεσμικές αβεβαιότητες αποτρέπουν την επέκταση της χρήσης ηλεκτρονικών συναλλαγών χωρίς την εκτύπωση φυσικών παραστατικών σε πωλήσεις λιανικής. Επιπλέον, ειδικά στις πωλήσεις προϊόντων έχει σημασία το γεγονός ότι ενώ τα ηλεκτρονικά δελτία αποστολής γίνονται πλέον αποδεκτά από την εφορία, δεν αρκούν για τα δικαστήρια στην περίπτωση που υπάρχει διαμάχη ως προς την πληρωμή τους εκτός αν υπάρχει η (πολύπλοκη από πλευράς διαδικασίας) ηλεκτρονική υπογραφή του πελάτη που παρέλαβε τα προϊόντα. Συνολικά, οι πρακτικές και κανόνες δεν ενθαρρύνουν τη χρήση ειδικά εφαρμογών σε κινητές συσκευές όπως τα smartphones, παρόλο που η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων αλλά και δεκάδων εκατομμυρίων επισκεπτών της χώρας είναι κυρίως εξοικειωμένοι με τη χρήση των κινητών συσκευών για τις συναλλαγές τους. Φυσικά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι παραμένει η ανάγκη γενικότερης απομάκρυνσης εμποδίων και προώθησης της σύγκλισης με τη ευρωπαϊκή ψηφιακή ατζέντα για την ενίσχυση των υποδομών ψηφιακών δικτύων ως επιταχυντών της ανάπτυξης αλλά και της καινοτομίας στη χώρα μας. Το γεγονός ότι στο πρώτο 9μηνο του 2015 και παρά τη συνεχιζόμενη υποχώρηση των οικονομικών μεγεθών (που έχουν μειωθεί άνω του 50% από την αρχή της κρίσης), οι επενδύσεις ειδικά στην κινητή τηλεφωνία ενισχύθηκαν 15% δείχνει ότι υπάρχει η δυνατότητα ο κλάδος να συνεισφέρει ουσιαστικά στο «επενδυτικό σοκ» που χρειάζεται η χώρα.

Η ΕΛΣΤΑΤ αναφέρει επίσης ότι, το 10,33% των επιχειρήσεων το 2015 αγόρασε υπηρεσίες cloud computing. Το Διάγραμμα 13 μας δείχνει, για στοιχεία 2014, ότι και στο ζήτημα αυτό υπάρχει μια υστέρηση σε σχέση με την Ευρώπη. Η υστέρηση αυτή κατανέμεται σχετικά ομοιόμορφα στις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και στις επιμέρους υπηρεσίες, με εξαίρεση μια σχετικά εμφανή υστέρηση στην αγορά υπηρεσιών cloud για τη χρήση λογισμικού όπως η επεξεργασία κειμένων και spreadsheet, γεγονός που μπορεί να συνδέεται με τη σχετικά χαλαρή εφαρμογή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στη χώρα μας.

Ενδιαφέρον έχει τέλος η υποχώρηση το 2015 σε σχέση με το 2014 των επιχειρήσεων που έλαβαν παραγγελία από το διαδίκτυο (6,7% των επιχειρήσεων και 0,84% του κύκλου εργασιών από 9,23% και 1,59% που ήταν αντίστοιχα για το 2014). Η εξέλιξη αυτή μπορεί είναι ενάντια στις διεθνείς τάσεις και μπορεί να εξηγηθεί μόνο από τον αυξημένο αποκλεισμό της χώρας από τις διεθνείς αγορές σαν αποτέλεσμα των capital controls, τόσο λόγω της αβεβαιότητας που δημιούργησε η υιοθέτησή τους όσο και της παρατεταμένης πλέον διατήρησής τους. Ενδεικτικά, το ποσοστό των επιχειρήσεων που έχουν κάνει πώληση από το διαδίκτυο στη ζώνη του ευρώ αυξήθηκε το 2015 σε 17% από 15% το 2014 και οι σχετικές πωλήσεις ανήλθαν στο 16% του κύκλου εργασιών τους από 13% το 2014.

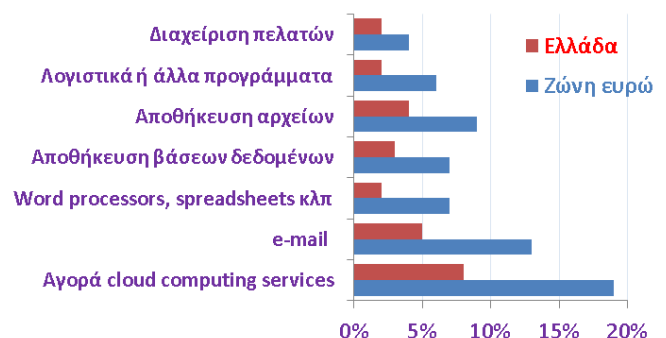
Διάγραμμα 11: Ποσοστό επιχειρήσεων που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω broadband ανά μέγεθος (αριθμό εργαζομένων) (Eurostat, 2015, επιχειρήσεις εκτός χρηματοπιστωτικού τομέα)

Διάγραμμα 12: Ποσοστό νοικοκυριών που δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο επειδή τους λείπουν οι δεξιότητες πρόσβασης (Eurostat, 2015)

Διάγραμμα 13: Ποσοστό επιχειρήσεων που έχουν αγοράσει υπηρεσίες cloud computing και επιλεγμένες υπηρεσίες (Eurostat, 2014, επιχειρήσεις εκτός χρηματοπιστωτικού τομέα)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δισ. 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δισ. 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δισ. 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δισ. ** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δισ.	Ασφαλ. εισφορές € 2 δισ.	Φόρος επί κερδών € 1,6 δισ.

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών
Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises
168, Avenue de Cortenberg
B-1000 Bruxelles
T: +32 (02) 231 00 53
F: +32 (02) 732 35 70
E: main@sevbxl.be